

ÎNCHEIERE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir” împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, persoană terță Ecaterina Serbinova cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a ț ă:

La 17 iulie 2017 Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir” a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, persoană terță Ecaterina Serbinova cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Prin hotărârea din 6 aprilie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”.

Prin decizia din 5 iulie 2018 a Curții de Apel Comrat a fost admisă cererea de apel depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, s-a casat hotărârea din 6 aprilie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga și s-a trimis cauza la rejudecare, în instanța de fond.

Prin hotărârea din 12 februarie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”.

Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost respinsă cererea de apel depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir” împotriva hotărârii din 12 februarie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

La data de 15 iulie 2021, Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir” a depus recurs împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Studiind cererea de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a amâna examinarea admisibilității acesteia, acordând recurentului Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir” un termen pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite la depunerea cererii de recurs, din următoarele considerente.

Instanța de recurs învederează că în conformitate cu art. 244 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. La rândul său, prevederile art. 233 din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ reglementează condițiile de formă și conținut față de cererea de apel și prin urmare față de cererea de recurs.

Totodată, art. 231 alin. (2) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ stipulează că pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 213 din Codul administrativ, în cazul când cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor art. 211 alin. (1) și (2) și ale art. 212 alin. (1), judecătorul stabilește reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea se consideră depusă la data inițială.

Instanța de recurs observă că, în condițiile speței, cererea de recurs depusă de către recurentul Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir” este redactată și depusă în limba rusă.

La aspectul dat art. 26 din Codul administrativ stipulează că limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație. În Declarația de Independență din 27 august 1991, Parlamentul Republicii Moldova a proclamat independența țării, cu decretarea limbii române ca limbă de stat.

În conformitate cu art. 13 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine.

Astfel, se constată că Preambulul Declarației de Independență și Constituția Republicii Moldova, care sunt două acte fundamentale, concurează referitor la denumirea limbii de stat a Republicii Moldova.

Însă, în acest sens, Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 36 din 5 decembrie 2013 privind interpretarea art. 13 din Constituție în corelație cu Preambulul Constituției și Declarația de Independență a Republicii Moldova, a hotărât că în cazul existenței unor divergențe între textul Declarației de Independență și textul Constituției, textul constituțional primar al Declarației de Independență prevalează.

Curtea a constatat că prevederea conținută în Declarația de Independență referitoare la limba română ca limbă de stat a Republicii Moldova prevalează asupra prevederii referitoare la limba moldovenească conținute în art. 13 din Constituție.

Deopotrivă, art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească coroborate cu Declarația de Independență a Republicii Moldova, la fel, statuează că procedura judiciară se desfășoară în limba de stat – limba română.

Așadar, prin prisma dispozițiile art. 26 din Codul administrativ coroborate cu Declarația de Independență a Republicii Moldova, judecarea cauzelor de contencios administrativ în instanțele judecătorești se desfășoară în limba română, care este limba de stat a Republicii Moldova.

În această consecvență, instanța de recurs notează că principiul utilizării limbii oficiale, consfințit în Declarația de Independență a Republicii Moldova, în art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească și art. 26 din Codul administrativ impune ca judecarea cauzelor de contencios administrativ să aibă loc în limba oficială a statului.

Principiul utilizării limbii oficiale impune obligația participanților la proces de a se conforma condițiilor de admisibilitate a cererii de chemare în judecată, cererii de apel și cererii de recurs, inter alia de a fi redactate în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

Însăși Curtea Europeană a Drepturilor Omului a observat că dreptul de acces la instanță nu este unul absolut și se pot impune anume limitări; acestea sunt implicit admise, deoarece dreptul de acces „prin natura sa, presupune reglementarea sa de către stat, reglementare care poate varia în timp și spațiu, în concordanță cu nevoile și resursele comunității și ale indivizilor” (a se vedea *Stanev vs Bulgaria* [Marea Cameră], 17 ianuarie 2012, §230; *Pasquini vs San Marino*, 2 mai 2019, §156).

Condițiile de admisibilitate a unei căi de atac pot fi aplicate dacă nu reduc substanța dreptului de acces la un tribunal, și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea *Sultan vs Republica Moldova*, 5 iunie 2018, §24; *Graciova vs Republica Moldova*, 24 ianuarie 2019, §§23-24). Limitările într-o cale extraordinară de atac pot fi mai stricte decât cerințele instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, *Miessen vs Belgia*, 16 octombrie 2016, §64; *Samardžić vs Croația*, 20 iulie 2017, §28; *Zubac vs Croația* [Marea Cameră], 5 aprilie 2018, §82)

Din cele menționate rezultă că documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat, care este limba română, iar cetățenii justițiabili care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă, prin interpret, în cadrul procedurilor desfășurate în fața instanței judecătorești, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat. Însă, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă, dar în mod obligatoriu traduse și în limba de stat.

Ținând cont de cele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs este redactată într-o altă limbă decât cea în care se desfășoară procedura judiciară, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va amâna examinarea admisibilității recursului și va acorda recurentului Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir” termen pentru prezentarea cererii de recurs redactată sau cu traducere în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a-i explica recurentei că, în cazul neînlăturării în

termenul stabilit de instanța de recurs a neajunsului constatat la depunerea cererii de recurs, în temeiul art. 246 alin. (2) lit. f), art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) din Codul administrativ, recursul va fi declarat inadmisibil.

Conform art. 230, art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și art. 235 din Codul administrativ și în conformitate cu art. 208 din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se amână examinarea admisibilității recursului depus de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat, pentru data de 3 noiembrie 2021.

Se stabilește recurentului Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir” termen până la data de 1 noiembrie 2021 pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție (sediul: mun. Chișinău, str. Petru Rareș, nr. 18) a cererii de recurs împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat redactată cu traducere în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu